

særlig paa Eng, hvor store Tab der var lidt. Derfor traadte 3 Sogneraad sammen, Sogneraadene for Henne-Lønne, Nørre Nebel-Lydum og Sønder og Nørre Bork, i Forbindelse med Sognefogderne; de havde jo hørt og set saa mange Gange, at man havde sagt herinde, specielt fra Folketingets Side, at Sogneraadene burde man have Tillid til, og deres Ord, som var valgt til Medlemmer af Sogneraad, burde staa til Troende. Saa foretog de, efter at Ministeriet havde nægtet at lade foretage en yderligere Taksation, en Taksation nu ved Midsommer, da det var klart, hvor megen Skade der var sket. Det er ikke saaledes at forstaa, at hvert Sogneraad takserede i sit Sogn, thi saa kunde man jo sige, at de havde takseret for højt, idt det gjaldt om at faa saa meget som muligt til det enkelte Sogn og de enkelte Beboere indenfor Sognet. Nej, samtlige disse Sogneraad fulgtes ad hele Egnen rundt og foretog i Fællesskab den Opgørelse, som er nedfulgt som Bilag til Andragendet, paa den Maade, at de tog Gennemsnittet af de fregaaende 5 Aar, før Hvide Sande-Kanilen blev gravet; de fik opgivet, hvor meget der da var avlet pr. Tønde Land, og saa hvor meget der var avlet i Sommer, og den Forskel, som derved fremkom, uogjorde altsaa det Tab, der var lidt. Paa denne Maade er denne Liste fra de ca. 450 Beboere udarbejdet; det samlede Tab, som de mener, de har lidt, er ca. 81,00 Kr., som det allerede er nævnt af den ærede Ordfører (Nørhave).

Da det er en Statsforanstaltning, som har voldt det Tab, Lodsejerne har lidt derover, har Staten ogsaa Pligt til at erstatte det, fordi det aldeles ikke er Almenvellet der har krævet denne Flytning af Værterne. Og det er jo som sagt ogsaa indrømmet af Regeringen; det er indrømmet af den højtærede Indenrigsminister, idet han har sendt Kommissarius, Kammerherre Lerch over at undersøge Sagen, hvilket resultatet i den Udbetaling, jeg allerede har nænt. Fra Landbrugsministeriets Side er det ogsaa anerkendt, at den mindre Afgrøde, som i Aar har været derovre paa Statens Domæne, Tipperne, er foraarsaget ved Oversvømmelserne fra Hvide Sande, idet den Mand, Gaardejer Lykke Sørensen fra Bork som havde lejet Eftergræsningen paa Tipperne, har faaet eftergivet Halvdelen af et Beløb, som han havde akkorderet med staten om, at han skulde svare. I den Anledning skrev Landbrugsministeren til den Mand, som er Statens Forvalter, om jeg saa vil sige, for Domænen Tipperne,

nemlig Hr. Godsejer H. Tranberg til Lønborggaard — jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse to Linier deraf —, „at Ministeriet i Erkendelse af, at Andrageren ved Oversvømmelserne den 6. September f. A. har lidt et betydeligt Tab, har ment at kunne gaa ind paa, at Halvdelen af Lejeafgiften tilbagebetales”.

Af Udtalelserne fra den ærede Ordførers (Nørhave) Side skønner jeg, at Finansudvalget er enigt om, at Ministeren skal lade denne Sag undersøge og eventuelt give en forøget Erstatning for det lidt Tab. Men den ærede Ordfører var stærkt inde paa, at der maatte en nøje Undersøgelse til nu i den kommende Tid, og det forstod jeg saaledes, at det vilde han udtale, fordi det var kommet saaledes frem ved det Samraad, der har været mellem Ministeren og Finansudvalget. Hvis det er Tilfældet, vil jeg dertil sige, at naar nu til Sommer efter Midsommer den nye Afgrøde er kommet frem, hvorledes skal det da kunne ses, hvilken Skade der var i Fjor, for et Aar siden, ved Midsommertid. Jeg tror ikke, der er saa kloge Folk, at de kan se det. De kan maaske se, om Skaden virker i Aar, men hvor meget den virkede i Fjor, kan de virkelig ikke se; nej, der maa man, saa vidt jeg kan forstaa, stole paa de Folk, som har takseret Skaden den Gang, den virkelig kunde ses, og har takseret den efter deres bedste Overbevisning. De Folk er ikke bange for at staa ved deres Tal og de Taksationer, de har foretaget. Det er som sagt Folk, der er valgte til offentlige Hverv, og som jeg ogsaa kender personligt allesammen, og for hvis Sandhed jeg tør indestaa. Man skal huske paa, at den Erstatning, Lodsejerne eventuelt skal have, skulde bidrage til, at de kunde blive ved at holde den samme Besætning paa deres Ejendomme, men skal Beløbet kunne bidrage dertil, maa de have det udbetalt allerede nu i Sommer, idet de da atter skal skaffe mere Hø og Græs for at holde det samme Antal Kreaturer, naar Vinteren kommer. Den ærede Ordfører (Nørhave) var inde paa, at Engene gav ikke lige godt Udbytte hvert Aar. Det er rigtigt, men jeg skal sige til den ærede Ordfører, at Engarealet staaer altid i et vist Forhold til den dyrkede Agermark, og den ærede Ordfører kan ikke nævne mig et eneste Sted i Danmark, hvor Forholdet er det, at Engarealet spiller en forholdsvis saa stor Rolle, som det gør her, i Forhold til den dyrkede Agermark. De nærmeste Sogne deromkring er blevet forholdsvis frugtbare, fordi de gen-